

ASOCIACE MALÝCH A STŘEDNÍCH
PODNIKŮ A ŽIVNOSTNÍKŮ ČR

LEGISLATIVNÍ
RADA **MSP**

LEGISLATIVNÍ KONCEPCE MSP 2023 - 2025

ZPRACOVAL:

Asociace malých a středních podniků a živnostníků ČR

Datum vydání: 30. 6. 2023

HLAVNÍ AUTOŘI:

Ing. Jana Antonová, Svaz účetních Praha, z. s.

Mgr. Kamil Blažek, předseda Legislativní rady MSP

Ing. Viliam Grác, jednatel Lhota Brno s.r.o.

Mgr. Ing. Miloslav Hejret, pověřený zástupce Komory certifikovaných účetních, z.s.

JUDr. David Karabec, MPA, LL.M., advokát

Ing. Jiří Kůs, předseda Asociace nanotechnologického průmyslu ČR, z. s.

Ing. Drahoš Matonoha, předseda CECHU ZEDNÍKŮ České republiky, z. s.

PhDr. Mgr. Petr Maule, MBA, místopředseda Legislativní rady MSP

Ing. Roman Srp, prezident Sdružení pro dopravní telematiku, z.s.

JUDr. Zuzana Svobodová, Ph.D., Poradenství v životním prostředí

Mgr. Matěj Vácha, advokát, člen představenstva České fintech asociace, z. s.

Ing. Jana Vykoukalová, předsedkyně představenstva Asociace výrobců a dodavatelů zdravotnických prostředků

SPOLUAUTOŘI:

Mgr. Michael Dobrovolný, manažer Smart Office & Companies

Mgr. Pavel Doucha, partner Doucha Šikola advokáti s.r.o.

JUDr. Jiří Mulák, Ph.D., společník a advokát v AK Forejtová | Pelc | Partners

PhDr. Václav Nekvapil, Ph.D., managing partner CEC Group

Mgr. Tomáš Pauch, zakladatel eLegal advokátní kancelář s.r.o.

Ing. Libor Vašek, Ph.D., účetní expert a pedagog na VŠ

OBSAH

OBECNÉ PROBLÉMY MSP NAPŘÍČ SEGMENTY	4
DIGITALIZACE A DIGITÁLNÍ INOVACE	8
DOPRAVA	12
ENERGETIKA	13
INOVACE & TECHNOLOGIE.....	18
STAVEBNICTVÍ A ZNALECKÁ ČINNOST	21
ŠKOLSTVÍ.....	25
OCHRANA DUŠEVNÍHO VLASTNICTVÍ IP MEDIACE	28
ÚČETNICTVÍ A DANĚ.....	31
ZDRAVOTNICTVÍ.....	34
ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ	39

OBECNÉ PROBLÉMY MSP NAPŘÍČ SEGMENTY

MANAŽERSKÁ ODPOVĚDNOST

PhDr. Mgr. Petr Maule, MBA, místopředseda Legislativní rady MSP

VÝCHOZÍ STAV A DOPAD PODNIKÁNÍ NA MSP

Obecná část legislativní koncepce míří na problematiku, se kterou se setkávají takřka všichni podnikatelé, a to od těch nejmenších přes malé až po střední podnikatele.

Dlouhodobým problémem je zejména značná administrativní náročnost podnikání, a to nejen při zahájení jejich podnikání, ale čím dál tím více v průběhu celého podnikatelského života. Dalším problémem je, že pro začínající podnikatele stále chybí podpora pro zahájení rozvoje jejich podnikání, kdy start-upy dosud nejsou ze strany státu vnímány jako pozitivní a spolehlivé subjekty podnikatelského prostředí.

NÁVRHY LEGISLATIVNÍCH ÚPRAV

1) **Novela zákona č. 304/2013 Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob a evidenci svěřenských fondů a zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání**

Identifikace problému:

Současná právní úprava veřejných rejstříků si zakládá na úplné transparentnosti. Tato situace se týká i údajů, u kterých je jejich publicita do jisté míry nadbytečná. Těmito údaji jsou zejména trvalá bydliště, případně místa pobytu jednotlivých společníků právnických osob a členů statutárních orgánů těchto právnických osob.

Návrh řešení:

Navrhujeme, aby doplňující skutečnosti zapisované do rejstříků dle uvedeného zákona v podobě osobních údajů členů orgánů právnických osob a společníků právnických osob byly neveřejné. Rejstříkový soud by je sdělil pouze tomu, kdo na tom prokáže právní zájem, a to v podobě úplného popisu. Ve stejném smyslu navrhujeme změnit i živnostenský zákon. Nutností prokázání právního zájmu by došlo ke zvýšení ochrany soukromí podnikatelů

2) Snižování administrativní zátěže

Identifikace problému:

Snižování administrativní zátěže pro podnikatele je důležité pro odstranění zbytečných překážek zahájení a průběhu podnikání, a to především pro malé a střední podnikatele, kteří nedisponují samostatnými pracovníky zajišťujícími administrativu.

Návrh řešení:

Snížení administrativní zátěže by mělo být koordinováno v rámci celé veřejné správy, mj. důsledným uplatňováním principu one-in – two-out.

Dalším důležitým krokem je zrychlení rozhodovacích procesů ve veřejné správě a jejich digitalizace. Většina řízení týkající se žádostí nebo povoleních, které jsou nutné pro podnikání trvají, příliš dlouho a tím vytvářejí prostor pro šedou ekonomickou zónu.

3) Podpora rodinných firem

Identifikace problému:

Rodinné firmy jsou důležitým pilířem české ekonomiky, kdy je jejich úspěch založen na dlouhodobých vztazích a tradicích, které jsou předávány z generace na generaci, a je zapotřebí rozvoj tohoto segmentu i legislativně a regulatorně podpořit.

Návrh řešení:

Podpora by měla směřovat zejména k rozvoji vzdělávání a manažerských schopností u nástupníků současných vlastníků rodinných firem. Důležité je také daňové zvýhodnění při předávání rodinných firem na další generaci oproti standardnímu prodeji společnosti mimo rodinu.

Důležité je zavést opatření ke zvýšení povědomí o tom, že rodinné firmy jsou stabilními a dlouhodobě spolehlivými podnikateli, které jsou zdrojem růstu a inovací v České republice a pro Českou republiku je proto důležité jim být poskytnout např. záruky ze strany státu při financování nových projektů a rozvoji stávajícího podnikání.

4) Flexibilita pracovního trhu

Identifikace problému:

Český pracovní trh je dlouhodobě nepružný, zkosnatělý a s řadou nákladů bránících podnikatelům pružně reagovat na měnící se potřeby byznysu. Je třeba systematicky hledat opatření na zvýšení flexibility pracovního trhu mj. podporou zkrácených úvazků nebo alternativních forem zaměstnávání. Současně je třeba usilovat o uvolnění podmínek ukončování pracovního poměru a snížení nákladů pro podnikatele s tím spojených.

Návrh řešení:

Iniciace odpovídající novely zákoníku práce a zákona o zaměstnanosti, a její prosazení v diskusi se sociálními partnery.

5) Zachování nižších odvodů u OSVČ

Identifikace problému:

Ponechání nižších odvodů u OSVČ jako vyvážení podnikatelského rizika

Návrh řešení:

Zachování nižších odvodů u OSVČ je jedním z důvodů, proč některé osoby odcházejí z pracovního trhu a přesouvají se na podnikatelský trh. Hlavním argumentem pro zachování nižších odvodů je vyšší odpovědnost OSVČ při každodenní rutině, neboť nevykonává pouze své (důležité) povolání, ale zejména přebírá odpovědnost za celé fungování svého podnikání od shánění zakázek přes administrativu až po sociální aspekty péče o případné zaměstnance. Soukromé podnikání pohání ekonomický růst a je nezbytné pro růst celé ekonomiky a fungování společnosti.

6) Podpora malých a středních podnikatelů - Think Small First

Identifikace problému:

V rámci členství České republiky v Evropské unii je jedním z principů tvorby právních předpisů "Think Small First" nebo "Nejdříve pamatujme na malé", což je v současné normotvorbě zcela pozapomenuto a prosazovány jsou zájmy nadnárodních společností nad zájmy malých a středních podniků z České republiky.

Návrh řešení:

Veškeré legislativní materiály předkládané vládou ČR by měly zahrnovat nejen dopad na podnikatelské prostředí jako celek, ale měly by zohledňovat malé a střední podnikatele jako podstatnou část českého prostředí a také jako součást tradičního podnikání v České republice.

Taktéž by v účinnosti právních norem, které směřují vůči podnikatelům měla být poskytována delší lhůta pro přizpůsobení se novým právním předpisům, neboť hlavním cílem malých a středních podnikatelů není kontrola souladu s novými povinnostmi, ale samotný výkon podnikatelské činnosti.

7) Stabilní a předvídatelné podnikatelské prostředí

Identifikace problému:

Stabilní a předvídatelné prostředí je základem pro rozvoj podnikání i investic.

Návrh řešení:

Stabilní podnikatelské prostředí je často podstatným důvodem pro zahraniční investory pro umístění své investice do daného státu. Je proto důležité pokračovat v nastavení transparentnosti rozhodování veřejné správy, nadále rozvíjet předvídatelnost právních předpisů. V oblasti lidských zdrojů zajistit kvalifikované pracovníky, kteří se můžou podílet na rozvoji společností i v oblastech práce s vyšší přidanou hodnotou. Součástí vyspělé podnikatelského prostředí by mělo být také participace veřejné správy jako konzultativních orgánů při počátcích podnikání a při jeho následném rozvoji.

DIGITALIZACE A DIGITÁLNÍ INOVACE

MANAŽERSKÁ ODPOVĚDNOST

Mgr. Matěj Vácha, advokát, člen představenstva České fintech asociace, z. s.

VÝCHOZÍ STAV A DOPAD PODNIKÁNÍ NA MSP

V období zvýšené inflace a nejistoty na trhu řada českých podnikatelů vnímá digitální inovace jako možnost snížení nákladů a zvýšení produktivity. Pokračuje také robotizace a automatizace výroby, kdy firmy reagují na v situaci přehřátého trhu práce a zvyšujících se mzdových nákladů právě tím, že se snaží nahradit lidskou sílu automatickými provozy. Zároveň dochází k příchodu nových technologií, které nasadí i malé a střední podniky, jako je umělá inteligence. Toto vše s sebou nese zvýšené nároky na bezpečnost a zároveň je v zájmu českých malých a středních firem obrana proti protekcionistickým tendencím, které vidíme v současné době jako posilující na úrovni celé EU.

NÁVRHY LEGISLATIVNÍCH ŘEŠENÍ

1) Nový zákon o kybernetické bezpečnosti

Identifikace problému:

Nový zákon o kybernetické bezpečnosti je implementací evropské směrnice o opatřeních k zajištění vysoké společné úrovně kybernetické bezpečnosti v Unii (takzvané NIS 2 směrnice). Dojde k výraznému rozšíření počtu povinných subjektů z dnešních přibližně 400 na více než 6 tisíc. NIS 2 se primárně týká středních a velkých firem, ale v některých odvětvích dopadne na všechny subjekty bez

ohledu na velikost (především v odvětví poskytování služeb elektronických komunikací). Středními firmami se rozumí dle evropské definice podniky, které mají mezi 50 až 250 zaměstnanci a roční obrat nepřesahuje 50 milionů EUR. Nový zákon středním firmám vyvolá řadu povinností, budou muset mít např. politiku analýzy rizik, politiku řešení incidentů, mít plán řízení kontinuity provozu, monitorovat bezpečnost dodavatelského řetězce, mít politiku posouzení účinnosti opatření k řízení kybernetických bezpečnostních rizik a další.

Návrh řešení:

Cílem je maximální zjednodušení způsobu, jak se do českého právního řádu promítnou povinnosti ze směrnice tak, abychom zajistili, že v souladu s programovým prohlášením vlády nedojde ke zvýšení povinností malých a středních podniků, ale zároveň bude plně reflektován záměr směrnice, tedy zvýšení úrovně kybernetické bezpečnosti. Zároveň budeme požadovat co největší omezení "gold platingu", tedy specifických národních úprav, které jdou nad rámec směrnice, jako je prověřování dodavatelských řetězců, tak, aby nedopadaly na malé a střední firmy.

Dotčená ustanovení:

Příslušná ustanovení nového zákona s dopadem na MSP, Vyhláška o regulovaných službách, Vyhláška o bezpečnostních opatřeních poskytovatele regulované služby v režimu nižších povinností / vyšších povinností

2) Novela zákona o daních z příjmů ve vztahu k tzv. zaměstnaneckým akciím

Identifikace problému:

V České republice chybí legislativní ukotvení motivačních akciových programů (ESOP). Přijetí takové legislativy přinese výhody společnostem, zaměstnancům a stát díky tomu, že startupy se nebudou stěhovat do zahraničí, získá i příjmy do rozpočtu. Navíc podobné motivační programy pomáhají získat vysoce kvalifikované zaměstnance a činí zaměstnanecký poměr atraktivnějším oproti práci na živnostenský list, čímž omezuje šedou ekonomiku. Jde o zásadní zákonnou úpravu především pro startupy podnikající v digitální ekonomice, které soupeří o kvalifikované zaměstnance s největšími světovými korporacemi.

Návrh řešení:

Přijetí takové novely zákona o daních z příjmů, které by zdaňovalo příjem opcí až v okamžiku převodu akcií nebo podílů a nikoli jako příjem ze zaměstnání stanovený dopředu jako cenu uplatnění opce, jak je to nyní.

Dotčená ustanovení:

- Ustanovení § 6 zákona o daních z příjmů.
- Ustanovení § 7 zákona o daních z příjmů.
- Ustanovení § 135 a následující zákona o obchodních korporacích.
- Ustanovení § 258 a následující zákona o obchodních korporacích.

3) Prostředí pro rozvoj nových business modelů (regulární sandbox)

Identifikace problému:

V České republice chybí zákonná úprava režimu, kdy je možné v oblasti moderních technologií, jako je umělá inteligence nebo fintech, zkoušet nové obchodní modely po dohodě s regulátorem v rámci takzvaných regulárních sandboxů, které umožní překonat silnou a podrobnou regulaci některých odvětví. Dochází tak k podpoře nových technologických řešení a podpoře konkurenceschopnosti firem a kvalitnějších služeb pro spotřebitele, kdy zastaralá regulace nebrání rozvoji ekonomiky a firem. Význam sandboxů zdůraznila Evropská komise např. ve své nedávné Strategii pro digitální finance. V oblasti testování umělé inteligence a robotických technologií navrhuje Komise přímo zřízení regulárních sandboxů v revizi Koordinovaného plánu pro AI. S rozvojem sandboxu pro tyto aplikace počítá i Národní plán obnovy, bohužel nutné legislativní úpravy, které by umožňovaly jeho fungování, zatím nevznikly a to v době, kdy přichází licence s celoevropskou působností (kolektivní investování alias „Crowdfunding“ a MiCa). Tudiž bude pro jakoukoliv firmu možné využít sandbox kdekoliv v EU i např. na Slovensku, kde již funguje. Při odchodu firem zejména v oblasti kolektivního investování do zahraničí, může česká ekonomika přijít o jednotky miliard Kč na daních, jelikož toto odvětví patří v rámci digitální ekonomiky k největším. Zároveň dobře nastavená zákonná úprava, může přivést zahraniční subjekty a kapitál do ČR.

Návrh řešení:

Změna zákona o platebním styku tak, aby umožňoval vznik a rozvoj sandboxu.

Dotčená ustanovení:

- § 2 odst. 1 zákona o České národní bance.
- § 108 odst. 1 zákona o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o elektronických komunikacích).
- § 58 a následující zákona o platebním styku.
- § 99 a následující zákona o platebním styku.

4) Legislativa elektronických podpisů

Identifikace problému:

Zákon o službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce, resp. nařízení eIDAS, stanoví několik kategorií elektronických podpisů. Nařízení eIDAS v čl. 25 odst. 1 uvádí, že „elektronickému podpisu nesmějí být upírány právní účinky a nesmí být odmítán jako důkaz v soudním a správním řízení pouze z toho důvodu, že má elektronickou podobu nebo že nespĺňuje požadavky na kvalifikované elektronické podpisy“. V čl. 25 odst. 2 nařízení eIDAS se ale stanoví, že kvalifikovaný elektronický podpis má právní účinek rovnocenný vlastnoručnímu podpisu. Podle § 7 našeho zákona o službách vytvářejících důvěru „K podepisování elektronickým podpisem lze použít zaručený elektronický podpis, uznávaný elektronický podpis, případně jiný typ elektronického podpisu, podepisuje-li se elektronický dokument, kterým se právně jedná jiným způsobem než způsobem uvedeným v § 5.“

Návrh řešení:

Bylo by možné očekávat výklad, že tedy český § 7 rozšiřuje nařízení eIDAS tak, že jsou pro platné právní jednání akceptovány všechny druhy elektronických podpisů. V praxi a judikatuře však nadále převažují spory o to, jakým druhem elektronického podpisu je možné nahradit klasický „vlastnoruční“ podpis na listině. Je třeba ukotvit, jaké jsou požadavky na „prostý elektronický podpis“ a zda jej splní podpis vytvořený přes populární on-line aplikace např. na základě ověření e-mailu, SMS kódu nebo použití údajů z internetového bankovníctví. Tyto nejasnosti je třeba odstranit zpřesněním legislativy, případně metodikou ministerstva vnitra, aby byla posílena jistota malých a středních firem, které nedisponují právními odděleními a možností soudně prokazovat uzavření smlouvy, navíc případný spor o neplatnost smlouvy a neobdržení dohodnutého plnění (proplacení faktury) může znamenat pro malé podniky významné ekonomické potíže.

DOPRAVA

MANAŽERSKÁ ODPOVĚDNOST

Ing. Roman Srp, prezident Sdružení pro dopravní telematiku, z.s.

VÝCHOZÍ STAV A DOPAD PODNIKÁNÍ NA MSP

Doprava je záměrné a organizované přemísťování osob, zvířat a věcí. Probíhá pomocí dopravního systému, který se skládá z dopravní infrastruktury, dopravních prostředků (vozidel) a z prostředků organizace a řízení dopravy. Hlavním cílem dalšího rozvoje dopravního systému musí být bezproblémové, bezpečné a efektivní cestování a přeprava, odpovídající požadavkům dnešní doby. Proto je nutné vytvořit a udržovat propustnou síť komunikací, neboť pouze taková síť může eliminovat dopravní problémy.

Pro část MSP je dopravní systém předmětem jejich podnikání, avšak všechny malé a střední podniky jsou ve vztahu k dopravě v pozici uživatelů. Dopravní systém jim slouží jako klíčový nástroj pro realizaci jejich cílů, pro které byly podniky zřízeny. Z toho důvodu mají MSP eminentní zájem na dosažení výše uvedené Vize rozvoje dopravního systému a na eliminaci dopravních problémů.

NÁVRHY LEGISLATIVNÍCH ŘEŠENÍ

1) Novelizace právní úpravy zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (ZPPK)

Identifikace problému:

ZPPK ani žádná jiná závazná norma nspecifikuje, co přesně je míněno „řízením dopravy“ resp. „řízením provozu na pozemních komunikacích“. Např. v § 75 ZPPK se specifikuje pouze „řízení provozu pokyny policisty“, ale vůbec nezmiňuje rozsah a oprávnění k řízení provozu prostřednictvím dopravních zařízení a telematických systémů ITS.

Taktěž § 69 ZPPK se omezuje na pokyny policisty nebo osob oprávněných k řízení provozu na pozemních komunikacích, ustanovení § 75 odst. 5 se omezuje na pokyny strážníka městské policie. Ani zde zákon nezohledňuje řízení dopravy prostřednictvím automatizovaných systémů ITS z dopravních řídicích center resp. řízení prostřednictvím inteligentního dopravního systému, jak jej definuje zákon č. 13/1997 Sb.

Uvedená situace se bude dále zhoršovat s další automatizací dopravního systému a také s nástupem automatizovaných vozidel, které na rozdíl od řidiče musejí pracovat se zcela přesnou definicí pojmu řízení dopravy.

Návrh řešení:

V rámci novelizace ZPPK konkrétně definovat co je to „řízení dopravy“ a co je „řízení provozu na pozemních komunikacích“. Uvedená změny by měla nahradit „řízení provozu pokyny policisty“ a zakomponovat ovládací aktory ITS v rámci dopravních ústředí SSZ, tunelových dispečinků apod. Je žádoucí v právním řádu ČR co nejdříve upřesnit definici „řízení dopravy“ a také definovat rozsah a oprávnění k řízení dopravy prostřednictvím systémů ITS.

2) Novelizace právní úpravy zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (ZPPK)

Identifikace problému:

Mimoúrovňová křižovatka na silnici dálničního je křižovatkou z pohledu zákona a tudíž průjezdem (i mimoúrovňové) křižovatky jakýkoli dosavadní příkaz, zákaz či omezení pozbývá platnosti. To se týká i proměnného dopravního značení ovládaného systémem ITS. Přitom není jasné, kde přesně v prostoru křižovatky, který může mít rozměr i několikaset metrů platnost, platnost dopravního značení končí.

Návrh řešení:

Je nutné ze strany přesně definovat, kde přesně v prostoru křížovat končí platnost dopravního značení.

3) Definovat pojem „autonomní vozidlo“ v ZPPK

Identifikace problému:

Současný právní řád ČR nijak nepracuje s pojmem „autonomní vozidlo“. Vzhledem k tomuto základnímu legislativnímu nedostatku tak v současné nelze přijmout závěr, že by mohl být považován za řidiče z hlediska ZPPK kdokoliv jiný než fyzická osoba, která řídí motorové či nemotorové vozidlo. Takovým řidičem tak nemůže být ani osoba právnická, výrobce či dokonce samo autonomní vozidlo.

Návrh řešení:

Současná právní úprava tak z pohledu fyzické osoby již neodpovídá praxi, kdy se objevují autonomní vozidla a je třeba pevně stanovit, za jakých podmínek je vozidlo autonomním, aby nedocházelo k nadužívání tohoto pojmu nebo dokonce ke zneužívání.

4) Definovat pojem „Datová zpráva C-ITS“ v ZPPK

Identifikace problému:

Datová zpráva C-ITS od inteligentní infrastruktury doručená bezdrátově do vozidla, obsahující zákaz, příkaz, výstrahu, představuje pouze nezávaznou provozní informaci, která tak nestanovuje řidiči zákonnou povinnost se obsahem zobrazené zprávy řídit.

Návrh řešení:

Je třeba, aby byla stanovena právní závaznost pokynu C-ITS pro řidiče, aby se tak tento pokyn rovnal jiným pokynům v rámci ZPPK, ale nebyl pouhým doporučením, jehož vymahatelnost je nulová.

ENERGETIKA

MANAŽERSKÁ ODPOVĚDNOST

Ing. Viliam Grác, jednatel Lhota Brno s.r.o.

VÝCHOZÍ STAV A DOPAD PODNIKÁNÍ NA MSP

Současná energetická soustava v České republice je budována na principu centralizované výroby elektrické energie, čemuž také odpovídal způsob výstavby přenosové a distribuční sítě, jejíž charakter se mění pomalu. Zejména je nutné se zaměřit nejen na samotné budování decentralizovaných uhlíkově neutrálních zdrojů elektrické energie jako jsou fotovoltaické nebo větrné elektrárny, ale společně s nimi budovat novou přenosovou a distribuční síť a nové systémy jejího řízení kdy také bude pamatováno na způsoby ukládání elektrické energie a nové činnosti jako je agregace flexibility.

V této oblasti existuje velký potenciál pro malé a střední podniky, které se můžou podílet na rozvoji jak samotných zdrojů výroby elektrické energie, tak i na rekonstrukci energetické soustavy a poskytování služeb akumulace a agregace, přispívajících k zachování její stability

NÁVRHY LEGISLATIVNÍCH ŘEŠENÍ

1) **Novela zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon) označovaná jako Lex OZE II**

Identifikace problému:

Návrh přináší důležitá, i když jen dílčí, opatření k implementaci prvků moderní energetiky. Je jimi zakotvení energetických společností a práv aktivních zákazníků.

Návrh řešení:

Považujeme za podstatné nastavit podmínky fungování těchto opatření tak, aby mohly plnit svou doplňkovou roli zejména v elektroenergetice, ale nedocházelo k nežádoucímu jevu, kdy se za nezisková společenství budou vydávat podnikatelské subjekty. Podnikání v energetice musí zůstat podnikatelskou činností. Za ještě podstatnější část návrhu považujeme zřízení Energetického datového centra jako budoucího datového uzlu pro registraci toků v elektroenergetice, nezbytného k řízení soustav.

2) **Novela zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon) označovaná někdy jako tzv. transpoziční novela**

Identifikace problému:

Jedním ze základních legislativních problémů energetiky je nedokončená transpozice Směrnice (EU) 2019/944 ze dne 5. června 2019 o společných pravidlech s elektřinou. Považujeme za podstatné připomenout, že tato směrnice by již měla být součástí našeho právního řádu již více než dva roky.

Návrh řešení:

Nejpodstatnějšími prvky, které musí transpozice této směrnice přinést, je zavedení akumulace a agregace flexibility do energetického zákona. Jak akumulace, tak agregace jsou naprosto klíčovými prvky energetiky postavené ve větší míře na obnovitelných zdrojích, protože přispívají ke stabilizaci soustavy tržním způsobem, tedy činností podnikatelských subjektů, které budou v těchto nových oblastech působit. Mělo by se jednat o zcela nový zákon, který by měl být kompletně projednán a schválen v horizontu současného volebního období.

3) Zjednodušení povolovacích řízení pro výrobu elektřiny z obnovitelných zdrojů, jako příprava a následně i implementace novelizované Směrnice (EU) 2018/2001 o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů

Identifikace problému:

V návaznosti na schválenou evropskou strategii REPower EU a navazující legislativní dokumenty je zapotřebí zjednodušit povolovací procesy výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů a související infrastruktury. V kontextu České republiky se jedná zejména o větrnou energii. Praxe ukazuje, že povolení, byť jediné, větrné elektrárny je proces na 10 – 15 let a vyrovná se tedy přípravě těch nejkompexnějších staveb technické a dopravní infrastruktury. Česká energetika potřebuje nutně posílit v oblasti větrné energie, která pomůže vyrovnávat volatilitu mohutně se rozvíjející solární energetiky a stabilizovat tak soustavu.

Návrh řešení:

Při přípravě nových legislativních kroků je zapotřebí vycházet zejména z jichž schváleného textu uvedené směrnice, zavádějící celou řadu nových opatření, zejména: **Zavedení tzv akceleračních zón**, které budou vybrány jako území vhodná pro realizaci obnovitelných zdrojů energie z hlediska dostupnosti sítě, potenciálu pro daný druh obnovitelných zdrojů a vyhodnocení střetů s veřejnými zájmy, zejména s vlivy na životní prostředí. Novelizace zákona o posuzování vlivů na životní prostředí, podle které bude umožněno v akceleračních zónách realizovat projekty bez nutnosti provádění hodnocení vlivů na životní prostředí (EIA) a zároveň posunout hranici pro zjišťovací řízení v případě větrné energie mimo akcelerační zóny tak, aby parky do určité velikosti nepodléhaly EIA.

Novelizace ostatních navazujících předpisů, zejména zák. č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny tak, aby v akceleračních zónách již nebyly vyžadovány souhlasy, stanoviska a rozhodnutí běžná pro povolení standardních záměrů.

Novelizace stavebního zákona tak, aby se akcelerační zóny promítaly do nástrojů územního plánování a tvořily tak jednoznačný a závazný podklad pro rozhodování v území.

INOVACE & TECHNOLOGIE

MANAŽERSKÁ ODPOVĚDNOST

Ing. Jiří Kůs, předseda Asociace nanotechnologického průmyslu ČR, z. s.

VÝCHOZÍ STAV A DOPAD PODNIKÁNÍ NA MSP

Oblast inovačního průmyslu a technologií je oblastí, kde stejně jako v jiných oblastech, jsou hlavními hybateli právě malé a střední podniky. Podpora by měla jednoznačně směřovat k inkubátorům a k tvorbě podmínek pro vznik start-upů, které se budou podílet na tvorbě strategických technologií pro Českou republiku.

Svět 21. století již částečně je v některých oblastech decentralizovaný, ale tento trend bude významně pokračovat, a to se značným propojením na ekosystém a jeho udržitelnost. Digitalizace a pokročilé materiálové technologie, kam patří zejména nanotechnologie a biotechnologie, umožní člověku velkou lokální nezávislost. Někdy se mluví o dematerializaci výroby, po síti se přenášejí pouze digitální obrazy věcí a jejich výroba je personalizovaná a lokální, využívající například 3D tiskárny nebo holografický 3D nanotisk.

NÁVRHY LEGISLATIVNÍCH ŘEŠENÍ

1) Vytvoření systému podpory start-up projektů

Identifikace problému:

V současné době chybí systémová podpora start-up projektů a zejména jejich provázanost, kdy jsou podpory často zaměřeny a vyhlášená podpora je v horizontu několika let, což často neodráží potřebnost na inovačním trhu.

Návrh řešení:

Zpracování strategických dokumentů nejen na celostátní úrovni, ale také na úrovni samospráv - krajů, měst a obcí.

2) Zjednodušení získání ochrany duševního vlastnictví

Identifikace problému:

V dnešní době je český systém ochrany duševního vlastnictví složitý a administrativně náročný a často je ze strany začínajících podnikatelů podceňován.

Návrh řešení:

Zjednodušení systému ochrany duševního vlastnictví a také podpora začínajícím podnikatelům, aby své nápady a inovace dostatečně chránili.

3) Příprava proměny pracovního trhu

Identifikace problému:

V 21. století se postupně zásadně promění skladba průmyslu i klíčových odvětví, současně dojde k proměně charakteru lidské práce. Je velmi pravděpodobné, že může přijít tzv. technologická nezaměstnanost, zavádění nepodmíněného příjmu jako standardu a charakteru i étosu lidské práce v její současné podobě. Nebude se těžit uhlí, ale data, zásadními tématy budou kybernetická bezpečnost, míra digitální svobody, ekologie a udržitelnost.

Návrh řešení:

Příprava vzdělávacích programů nejen na úrovni vysokého a středního školství, ale také již v rámci základního vzdělávání by měli být žáci seznámeni s trendy v oblasti budoucího směřování pracovního trhu. Taktéž by měli být žáci a studenti seznamováni s tím, co se od nich jako od pracovní síly bude očekávat a jaké kompetence budou klíčové pro jejich pracovní uplatnění.

4) Vymezení klíčových odvětví pro českou ekonomiku

Identifikace problému:

V rámci celé české ekonomiky ale bohužel stále na úrovni vlády a dotčených ministerstev chybí jednoznačné vymezení, které oblasti jsou pro českou ekonomiku klíčové a vůči kterým bude v následujících letech směřovat strategická podpora. Chybí nám jasná vize postmoderní průmyslové identity v 21. století na národní i globální úrovni.

Návrh řešení:

Dojde k značné proměně, resp. odklonu od současných dominantních odvětví a svoje místo zaujmou průmyslu, které pomohou České republice stát se znalostní ekonomikou, která přináší produkty s vysokou přidanou hodnotou. Průmyslovými odvětvími, která mají pro 21. století v České republice značný potenciál jsou zejména digitální herní průmysl, kybernetická bezpečnost, 3D tisk, technologie virtuální a rozšířené reality, nanotechnologie, biotechnologie, průmysl spojený s kosmickým výzkumem. Je třeba pro uvedené odvětví vytvořit legislativní prostředí, které do České republiky nejen zabrání odlivu českých start-upů, ale taktéž přiláká zahraniční investory. Zároveň by s definicí těchto odvětví měl být stanoven způsob podpory, který do těchto odvětví bude směřovat, a to bez ohledu na to, jestli to bude podpora přímá nebo nepřímá.

5) Pokračování Rady pro podporu strategických technologií a produktů

Identifikace problému:

V současné době nevykazuje Rada žádnou činnost, ani se nijak neschází, a to přestože je Rada zmiňována ve strategických vládních dokumentech.

Návrh řešení:

Obnovit a nastavit efektivní fungování Rady pro podporu strategických technologií a produktů. Společně s Radou by měla být v oblasti inovací zlepšena ekonomická diplomacie, kdy by měly být státem aktivně vyhledávány obchodní příležitosti pro české podnikatele.

6) Zvýšení spolupráce mezi klíčovými subjekty

Identifikace problému:

V současné době je na všech úrovních nedostatečná míra spolupráce mezi klíčovými subjekty, což přináší nemálo problémů.

Návrh řešení:

Zvýšit a zlepšit komunikaci mezi zainteresovanými subjekty, kdy základem je nastaveních podporovaných priorit.

STAVEBNICTVÍ

MANAŽERSKÁ ODPOVĚDNOST

Mgr. Kamil Blažek, předseda Legislativní rady MSP

VÝCHOZÍ STAV A DOPAD PODNIKÁNÍ NA MSP

V oblasti stavebnictví bude budoucí vývoj výrazně ovlivněn novelou nového stavebního zákona, která pro velké infrastrukturní stavby, tzv. „vyhrazené stavby“ nabude účinnosti od 1. ledna 2024 a pro všechny ostatní stavby účinnosti od 1. července 2024.

Přes nesporné urychlení výstavby v důsledku integrace obecných stavebních úřadů a speciálních stavebních úřadů, integraci řízení do jednotného řízení o povolení záměru a omezení určitých procesních práv účastníků při napadání záměrů ať již ve správním řízení nebo v řízení před soudem, byly novelou č. 152/2023 Sb., zrušeny další instituty, které měly přispět výraznějšímu urychlení povolovacího řízení (např. vytvoření jednotné státní stavební správy nebo integrace dotčených orgánů do stavebních úřadů) nebo znovuobnoveny již dříve zrušená práva, např. omezené účastenství environmentálních spolků v řízeních, která zahrnují řízení o kácení dřevin.

V uvedené věci považujeme za klíčový aspekt, s jakou rychlostí zavedou příslušné vrcholné orgány stavební zákon do praxe jednotlivých stavebních úřadů (tj. jak rychle dojde k proškolení úředníků, kteří budou podle nového stavebního zákona postupovat) a rovněž jak rychle bude postupovat digitalizace povolovacích procesů.

S ohledem na výše uvedené budeme pečlivě sledovat zavádění nového stavebního zákona do praxe a doporučíme případně přijetí dalších opatření, která by reagovala na případné nedostatky.

NÁVRHY LEGISLATIVNÍCH ŘEŠENÍ

1) Nový stavební zákon, tj. zákon 283/2021 Sb., stavební zákon v platném znění

a) Projektové dokumentace

Identifikace problému:

V současné době není ještě znám rozsah požadavků na projektové dokumentace k řízení o povolení záměru.

Návrh řešení:

Navrhujeme maximální zjednodušení požadavků na projektovou dokumentaci pro fázi povolovacího řízení k povolení záměru, kde by byly stanoveny přesné parametry, které musí z hlediska normových požadavků projekt splňovat. Projektová dokumentace pro potřebu vydání povolení k záměru by se měla co nejvíce přiblížit dnešní projektové dokumentaci pro územní rozhodnutí, a naopak by neměla vyžadovat detail, který je vyžadován dnešní projektovou dokumentací pro stavební povolení. Technické řešení projektu by mělo směřovat až do realizačního projektu, tj. do realizační dokumentace.

Klíčová dotčená ustanovení:

Tato změna se dotýká celkové koncepce Stavebního zákona ohledně požadavků na projektovou dokumentaci pro povolení záměru včetně prováděcích vyhlášek ke Stavebnímu zákonu, které vymezují podrobnosti projektových dokumentací.

b) Digitalizace

Identifikace problému:

Digitalizace povolovacího řízení s největší pravděpodobností nebude zajištěna k okamžiku nabytí účinnosti Stavebního zákona, resp. k 1. červenci 2024. Požadavky na připravovanou digitalizaci v řízení o povolení záměru jsou velmi omezené a spočívají v zásadě na identifikaci dotčených orgánů, rozeslání projektové dokumentace dotčeným orgánům a hlídání lhůt dotčených orgánů pro vydání závazného stanoviska nebo vyjádření s možností vystavení potvrzení o fikci vydání závazného stanoviska podle § 178 odst. 3 Stavebního zákona.

Návrhy řešení:

Navrhujeme přijetí takových opatření, aby bylo zajištěno včasné spuštění digitalizace povolovacího řízení. Současně navrhujeme výrazné rozšíření digitalizace o další funkcionality nad rámec současně plánovaných funkcionalit, např. automatizovaná revize obsahové části projektové dokumentace a vyhodnocení jejího souladu s požadavky stanovenými v § 193 odst. 1 Stavebního zákona (zejména posouzení souladu záměru s územně plánovací dokumentací, cíli a úkoly územního plánování a charakterem území, požadavky Stavebního zákona, souladu s vydanými závaznými stanovisky a vyjádřeními nebo požadavky na veřejnou a dopravní infrastrukturu). Digitalizace by měla být následně rozšířena na celé řízení o povolení záměru, např. při určování a ověřování účastníků řízení, vedení spisové agendy nebo přípravu při vyhodnocování podaných námitek. Inspirací pro digitální stavební řízení může být např. Finsko, které zavedlo úplnou digitalizaci stavebního řízení.

Klíčová dotčená ustanovení:

Změna se dotýká celkové koncepce Stavebního zákona.

NÁVRHY NELEGISLATIVNÍCH ŘEŠENÍ

1) Včasné proškolení úředníků stavebních úřadů

Identifikace problému:

Nový stavební zákon představuje zcela nový předpis, se kterým se budou muset seznámit úředníci stavebních úřadů. S ohledem na skutečnost, že do účinnosti Stavebního zákona zbývá přibližně jeden rok, mělo by Ministerstvo pro místní rozvoj a další dotčené ústřední orgány (tj. Ministerstvo průmyslu a obchodu ve vztahu k energetickým stavbám a Ministerstvo dopravy ve vztahu k dopravním stavbám) věnovat zvýšené úsilí k proškolení úřednického aparátu stavebních úřadů tak, aby úředníci stavebních úřadů aplikovali nový Stavební zákon bez zbytečných průtahů a překážek a aby byla prolomena tendence „dělat věci postaru“.

Návrh řešení:

Navrhujeme, aby Ministerstvo pro místní rozvoj a další dotčené rezorty v brzké době zahájily masivní školicí kampaň za účelem edukace úředníků ve vztahu k osvojení si nového Stavebního zákona. Současně by bylo vhodné ze strany vrcholných orgánů zajistit hladký vstup do nové praxe pomocí metodického působení, případně výkladových pravidel nebo jednoduchých otázek a odpovědí, případně uživatelských manuálů.

2) Rozšíření digitalizace od oblasti územního plánování

Identifikace problému:

Nový stavební zákon neuvažuje se zavedením digitalizace řízení v oblasti územního plánování.

Návrh řešení:

Navrhujeme, aby Ministerstvo pro místní rozvoj a další dotčené rezorty v brzké době zahájily masivní školicí kampaň za účelem edukace úředníků ve vztahu k osvojení si nového Stavebního zákona. Současně by bylo vhodné ze strany vrcholných orgánů zajistit hladký vstup do nové praxe pomocí metodického působení, případně výkladových pravidel nebo jednoduchých otázek a odpovědí, případně uživatelských manuálů.

Digitalizace by měla být zavedena rovněž do oblasti územního plánování a zefektivnit, resp. plně vstoupit do maximálního množství procesů v oblasti územního plánování tak, aby došlo k odstranění zbytečných průtahů, integraci procesů a nahrazení neefektivit.

ŠKOLSTVÍ

MANAŽERSKÁ ODPOVĚDNOST

Ing. Drahoslav Matonoha, ředitel Akademie řemesel ČR v Praze – střední škola technická a předseda CECHU ZEDNÍKŮ České republiky, z. s.

VÝCHOZÍ STAV A DOPAD NA MSP

Z pohledu MSP a podnikatelského sektoru obecně se stále jen odkládají potřebné kroky pro aktualizaci odborného vzdělávání, které se řídí zastaralými Rámcovými vzdělávacími programy (výrazně inovovanými v řádu desetiletí), to následně vede k akutnímu nedostatku kvalitních řemeslníků, absolventů středních odborných škol a výučních oborů. MŠMT nebere na vědomí potřeby technicky vzdělaných odborníků pro rychle se rozvíjející sektor MSP, které jsou schopné operativně reagovat na tržní potřeby a jejich dynamický vývoj.

Nejjednodušší opatření je sjednotit a současně snížit rozsah všeobecného rámce vzdělávání ve středních odborných školách do maximální úrovně 25 hodin týdně prostřednictvím několika vzorových typů dle potřeb odvětví hospodářství pro úroveň oborů s výučním listem. Na tomto základě odstranit zbytečné množení příbuzných oborů a jejich rozdílné financování

V rámci ŠVP (školních vzdělávacích programů) posílit odborné teoretické vzdělávání o práci s aplikovanými teoretickými příklady i v rámci praktického vyučování pro lepší pochopení jejich přínosu pro praxi a umožnit odborné specifikace nad rámec základu daného v RVP s využitím širšího rozsahu disponibilních hodin

Nová Strategie 2030+ stanoví možné změny ve vzdělávání v období 10 let, z nichž překotně ubývají roky, ve kterých se stále nic podstatného v odborném školství neděje a není ani připravenost napříč mezi resorty národního hospodářství na spolupodílení se na procesu výchovy potřebných odborníků.

NÁVRHY LEGISLATIVNÍCH ŘEŠENÍ

- 1) Novela nařízení vlády o soustavě oborů vzdělání. Navrhujeme rozšíření L oborů s možností získání výučního listu ve třetím ročníku studia i na modifikovaný obor Stavebnictví pro přípravu a realizaci staveb, kde by byla možnost získání výučního listu v oboru zedník nebo montér suchých staveb.
- 2) Novela nařízení vlády č. 75/2005 Sb., o stanovení rozsahu přímé vyučovací, přímé výchovné, přímé speciálně pedagogické a přímé pedagogicko-psychologické činnosti pedagogických pracovníků.

NÁVRHY NELEGISLATIVNÍCH ŘEŠENÍ & IDENTIFIKACE DALŠÍCH PROBLÉMŮ

- 1) Rámcové vzdělávací programy (RVP) - obecně jsou RVP upraveny v § 4 školského zákona a v současné době by měly co nejrychleji na navržené změny reflektovat.**

Identifikace problému:

Zatím co základní školy a gymnázia mohou pracovat s jedním RVP, tak odborné technické školy jich mají i více jak 20. Přitom navazující ŠVP mají sloužit pro uplatnění specifik a nemají dostatek disponibilní vyučovací doby (cca 15). Proto je nezbytné, aby RVP umožňovaly flexibilní (třeba i každoroční) změny v ŠVP.

Návrh řešení:

Je nanejvýš žádoucí, aby RVP odborných technických škol obsahovaly jednotný základ všeobecného vzdělávání (ten je víceméně stabilní). Přínosem by bylo jeho lepší provázání s výukou praxe, tedy aby jeho část se vyučovala v rámci praktické přípravy žáka.

Zcela zásadní musí být možnost pro řemeslné cechy a oborové svazy a komory se podílet na tvorbě rámcově vzdělávacích programů. Výsledkem bude snazší přechod absolventů na pracovní trh.

2) Školní vzdělávací programy (ŠVP)

Identifikace problému:

Školní vzdělávací programy (§ 5 školského zákona) připravuje každá škola v návaznosti na RVP s uplatněním specifik a potřeb zaměstnavatelů v regionu na základě požadavků jejich zástupců v Radě odborníků regionu či školy.

Návrh řešení:

Navrhujeme, aby ŠVP byly připravovány po dohodě s regionálními zaměstnavateli a jejich zástupci (řemeslnými cechy, oborovými svazy a komorami) podle jednotlivých oborů, s flexibilní volností nejlépe 60 % nebo dle oborů minimálně 40 %.

3) Nedostatek pedagogů pro odborný výcvik

Identifikace problému:

Nejnáročnější práce s vysokým stupněm rizika a nejdelší přímou vyučovací povinností i s nejnáročnější přípravou pro zajištění náplně praktického vyučování (např: údržba a seřizování strojů, nástrojů, zajištění zadání, materiálů pro jeho plnění, bezpečnostních pomůcek a ochranných osobních prostředků včetně zvýšeného rizika školních úrazů a odpovědnosti za všechny tyto činnosti.

Návrh řešení:

Navrhujeme dodržování ustanovení zákoníku práce i ve školství. Konkrétně odměňování učitelů dle dosažené kvalifikace a nejnáročnější vykonávané práce. To by umožnilo provádění výuky vysokoškolsky kvalifikovaným odborníkům nejen v teorii, ale i v praktickém vyučování se zařazení do 12. třídy (učitel dosud jen v teorii - rozdíl několik tisíc Kč), tak jako to umožňují například v Norsku. Takové řešení posílí provázanost teoretického a praktického vyučování. Organizačně musí být výuka zajištěna tak, aby bylo možné fakticky splnit jednotlivé výsledky vzdělávání plynoucí z RVP v různých cyklech hospodářského vývoje. Odborný výcvik je rozhodující pro výstup ze středního vzdělávání u řemeslných oborů ukončených výučním listem. Vedoucí učitelé odborného výcviku jsou jeho základními pilíři. Vývoj učňovského školství ve stavebních oborech, směřuje k většímu objemu odborné přípravy, proto snižování vedoucích učitelů a jejich zastopení je zcela nepřijatelné a je v rozporu s programovým prohlášením vlády a všeobecně proklamovanou podporou výchovy mladých řemeslníků. Stanovení maximálního možného počtu vedoucích učitelů odborného výcviku je stanoveno chybně a jednostranně účelově.

OCHRANA DUŠEVNÍHO VLASTNICTVÍ IP MEDIACE

MANAŽERSKÁ ODPOVĚDNOST

JUDr. David Karabec, MPA, LL.M., advokát

VÝCHOZÍ STAV A DOPAD NA PODNIKÁNÍ MSP

V České republice se ve srovnání s nejvyspělejšími zeměmi nedostatečně využívá nástrojů ochrany duševního vlastnictví, což se projevuje zejména nízkým počtem udělovaných národních a zahraničních patentů. Jedním z cílů vládní politiky v oblasti Inovační strategie České republiky 2019–2030 je proto zvýšit povědomí o ochraně duševního vlastnictví ve výrobní a aplikační sféře, a to již ve fázi výzkumu, a zvýšit využívání ochrany duševního vlastnictví zejména malými a středními podniky. Právě v oblasti ochrany duševního vlastnictví je však řada problematických míst, týkajících se mimo jiné i řešení sporů o předměty duševního vlastnictví (zejména obchodní tajemství a know-how), které nejsou dostatečně účinně chráněny a může dojít k nenahraditelným ztrátám jejich komerčního potenciálu. Alternativní metody řešení sporů (ADR) se v České republice používají v oblasti duševního vlastnictví (IP) ve srovnání se zahraničím nedostatečně, a to i přesto, že mediace je v zahraničí uznávaná jako důležitá metoda alternativního řešení sporů mimo standardní soudní řízení.

Z mezinárodního srovnání inovačního prostředí České republiky sice vyplývá, že inovační výkonnost České republiky roste, avšak nedejme za své, že nedrží tempo s inovační výkonností EU a je mimořádně slabá v ochraně duševního vlastnictví a v investicích venture kapitálu do nových firem, zejména start-ups.

Dne 5. listopadu 2021 proto vláda schválila Konceptci podpory ochrany průmyslového vlastnictví 2019–2030, která vychází ze shora uvedené Inovační strategie a s jejími pilíři je úzce propojena. Tato Konceptce nabízí soubor opatření, která by měla zlepšit chápání smyslu systému ochrany průmyslového vlastnictví a podpořit jeho využívání. Jedním z důležitých opatření, které Konceptce nabízí, je také podpora IP mediačních služeb.

Současný legislativní stav právních předpisů na ochranu duševního vlastnictví však dostatečně nereflektuje tyto moderní trendy v oblasti řešení sporů alternativními metodami, zejména s využitím mediátorů podle zákona č. 202/2012 Sb., o mediaci a o změně některých zákonů (zákon o mediaci).

Je žádoucí prosadit mediace postupně formou legislativního postupu do všech právních předpisů na ochranu duševního vlastnictví tak, aby účastníkům byla výslovně dána možnost využít tohoto alternativního způsobu řešení sporů.

Za úvahu v této souvislosti stojí i změna obecného právního předpisu a tím je zákon č. 500/2004 Sb., správní řád. Bylo by vhodné využít již obdobné právní úpravy, která je zakotvena v OSŘ (zejm. § 99, 100, 114a) a prosadit mediace i v řízeních podle správního řádu.

NÁVRHY LEGISLATIVNÍCH ŘEŠENÍ

1) Novela zákona č. 207/2000 Sb., o ochraně průmyslových vzorů, v platném znění

Návrh řešení:

Prosadit v rámci implementace SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY 2022/0392 (COD), o právní ochraně (průmyslových) vzorů (přepřacované znění), možnost smírným jednáním odstranit mezi účastníky správního řízení spory ohledně práv k průmyslovému vzoru s využitím alternativního způsobu řešení sporů (mediace).

2) Novela zákona 500/2004 Sb., správní řád

Návrh řešení:

Prosadit do správního řádu obdobné právní principy týkající se mediace, které jsou již zakotveny v OSŘ (zejm. § 99, 100, 114a) a prosadit mediace i v řízeních podle správního řádu.

NÁVRHY NELEGISLATIVNÍCH ŘEŠENÍ & IDENTIFIKACE DALŠÍCH PROBLÉMŮ

Pojem „design“

Nad rámec shora uvedeného navrhujeme, aby v rámci implementace shora uvedené SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY 2022/0392 (COD), o právní ochraně (průmyslových) vzorů (přepracované znění), byl do právních předpisů na ochranu duševního vlastnictví ČR zaveden pojem „design“.

Důvodem je skutečnost, že dosavadní pojem „průmyslový vzor“ již neodpovídá současnému dynamickému vývoji společenskému a jazykovému, a kromě specialistů na IP tomuto pojmu nikdo nerozumí a běžný uživatel tento pojem nezná a nepoužívá jej.

Ve všech vyspělých zemích světa, včetně Slovenska, je tento pojem již běžně užíván. Také navrhovaný symbol „D“ v kruhu má symbolizovat slovo „design“, nikoliv „průmyslový vzor“.

Porovnání možných názvů tohoto průmyslového práva:

- Vzhled – vyjadřuje, co je chráněno, ale dnes nedává smysl;
- Průmyslový vzor – běžný uživatel nepozná, co to chrání a vůbec nevyjadřuje podstatu toho, co je chráněno;
- Design – každému je zřejmé, o co se jedná, a jde o slovo, které je součástí běžného moderního slovníku, stejně jako v zahraničí - <https://prirucka.ujc.cas.cz/?slovo=design>.

ÚČETNICTVÍ A DANĚ

MANAŽERSKÁ ODPOVĚDNOST

Ing. Jana Antonová, Svaz účetních Praha, z. s.

Mgr. Ing. Miloslav Hejret, pověřený zástupce Komory certifikovaných účetních, z.s.

VÝCHOZÍ STAV A DOPAD PODNIKÁNÍ NA MSP

Účetnictví a daně se týkají každého podnikatele, přičemž jejich správné uchopení je důležité např. pro rozvoj podnikatelské činnosti, ovlivňuje výpočet daňové povinnosti, která vychází z účetnictví a v neposlední řadě vytváří vztah podnikatele vůči finanční správě. Účetní výkazy vypovídají o finančním zdraví podnikatelského subjektu a hrají tak významnou roli při změně spoluvlastníků, při žádost o externí financování atd.

S účetnictvím souvisí riziko trestní odpovědnosti ve věci krácení daní nebo zkrácování majetku. Odpovědnost za účetnictví nese podnikatel, resp. statutární orgán. Účetnictví a účetní profese byly v minulosti opomíjeny, větší pozornost se vždy věnovala daňové legislativě. Společně s novelizací zákona o účetnictví je nezbytné provést redukci předpisů, čímž by mohlo dojít ke snížení administrativní zátěže podnikatelů. Důležitá je také digitalizace.

V roce 2021 byla provedena novela živnostenského zákona a byla schválena nová definice živnosti „Činnost účetních poradců, vedení účetnictví, vedení daňové evidence“. Tato úpravu specifikuje činnosti, které lze souhrnně označit jako „vedení účetnictví“. Zákon neupravuje kvalifikační předpoklady, práva a povinnosti osob, které se vedením účetnictví prakticky zabývají, přestože účetní jsou osoby s oznamovací povinností dle AML předpisů. Proto by měla být pozornost zaměřena nejen na novelizaci účetních a souvisejících předpisů, ale také na legislativní zakotvení účetní profese a vybudování profesní samosprávy.

NÁVRHY LEGISLATIVNÍCH ŘEŠENÍ

1) Novela zákona o účetnictví

Identifikace problému:

Protože neexistuje finální podoba nového zákona, nebylo doposud možné zahájit úpravy účetních programů a důležitý školicí proces účetních. Stávající návrh zákona počítá s platností od 1. 1. 2024.

Návrhy řešení:

Navrhujeme, aby MF ČR dokončilo v nejkratším možném čase novelizaci prováděcích vyhlášek a související legislativy tak, aby mohly být tyto dokumenty předloženy odborné veřejnosti k připomínkování. Preferujeme, aby bylo provedeno další zpřesnění návrhu zákona, a to ve vazbě na související zákony a vyhlášky.

2) Návrh zákona o účetních znalcích a související profesní komoře

Identifikace problému:

Samospráva účetní profese neexistuje, existuje řada organizací, které na různých principech a s různými cíli napříč ČR sdružují vybrané osoby zabývající se účetnictvím.

Návrh řešení:

Navrhujeme zavedení legislativního ukotvení profesního spolku kvalifikovaných účetních, který bude dohlížet, upravovat a řídit vybrané profesní zkoušky, bude ověřovat splnění relevantních praxe, zajistí přihlášení účetních k etickému kodexu včetně závazku celoživotního odborného vzdělávání. Profesní sdružení kvalifikovaných účetních bude mít svoji samosprávu, vnitřní komise, pravidla pro postihování profesně kvalifikovaných účetních. Posílení účetní samosprávy je důležité i pro související profese auditorů a daňových poradců. Tímto krokem by došlo k menšímu zatěžování státního rozpočtu, když by samospráva účetní profese byla v rukou profesní organizace a nikoli státu.

3) Novela živnostenského zákona

Identifikace problému:

V roce 2021 novelizovaná definice živnosti „Činnost účetních poradců, vedení účetnictví, vedení daňové evidence“, přes požadavky odborné veřejnosti, nezahrnuje všechny činnosti, které běžně účetní vykonává. Jedná se zejména o daňová tvrzení, které účetní sestavuje v souladu se zákonem o dani z přidané hodnoty, silničního zákona, příp. dalších zákonů, přičemž údaje pro tato tvrzení účetní čerpá z účetních záznamů, za jejichž pořízení a správné vykázaní v účetnictví je přímo odpovědný. V praxi tak nadále přetrvává nejistota, které osoba může daňová tvrzení bezprostředně vycházející z účetních záznamů sestavovat a podávat.

Návrh řešení:

Navrhujeme provést doplnění definice živnosti „Činnost účetních poradců, vedení účetnictví, vedení daňové evidence“, která je základem pro dodavatelsky vedené účetnictví podnikatelů. Doplněno by mělo být oprávnění pro účetní zpracovat a podat daňová tvrzení jež přímo vychází z účetních záznamů, která pořizuje účetní.

Klíčová dotčená ustanovení:

- Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon)

ZDRAVOTNICTVÍ

MANAŽERSKÁ ODPOVĚDNOST

Ing. Jana Vykoukalová, předsedkyně představenstva Asociace výrobců a dodavatelů zdravotnických prostředků

VÝCHOZÍ STAV A DOPAD PODNIKÁNÍ NA MSP

V květnu 2021 a ve stejný den 26. 5. 2022 nabyla účinnosti dvě evropská nařízení (pro zdravotnické prostředky – MDR) a diagnostické zdravotnické prostředky in vitro (IVDR). Obě nařízení přinesla podstatně náročnější a přísnější požadavky na výrobce a výrobky, ale též na oznámené subjekty (dříve tzv. notifikované osoby). Notifikace pro nová nařízení stále probíhá, je zdoluhavá a počty nových oznámených subjektů jsou stále nedostatečné. Navíc se ceny těchto služeb mnohonásobně zvyšují a termíny uvedení inovativních produktů na trh se značně prodlužují.

Velké ohrožení nedostatku zdravotnických prostředků na trhu, zastavení inovací a tudíž ohrožení zdravotní péče způsobené nejen výše uvedenými faktory, ale také dopady pandemie, války na Ukrajině a rostoucími cenami energií doprovázené velkou inflací vedlo k tomu, že Evropská rada dnes 7. 3. 2023 schválila změny evropského nařízení 2017/745 MDR, které upravuje certifikace zdravotnických prostředků v EU. Hlavní změna spočívá v prodloužení lhůt povinných recertifikací zdravotnických prostředků podle MDR. Výrobci zdravotnických prostředků budou mít nyní na splnění zákonných požadavků, tj. certifikaci lhůtu do 31. prosince 2027 u prostředků s vyšším rizikem a do 31. prosince 2028 u prostředků se středním a nižším rizikem.

I přes prodloužení lhůt pro povinnou recertifikaci zůstává faktem vysoká náročnost pro splnění daných povinností. To vše v konečném důsledku dopadá zejména na malé a střední výrobce zdravotnických prostředků, kteří tyto náročné podmínky mohou bez

podpory MPO a také MZ jen těžko ustát. Zachování českých oznámených subjektů je nezbytnou podmínkou pro to, aby alespoň větší část českých výrobců tuto náročnou situaci platnosti nové legislativy ustála a nemusela svoji činnost ukončovat nebo firmu prodávat.

Zejména pro MSP je z tohoto pohledu podpora státu a zodpovědných ministerstev zásadní pro zachování tradice české zdravotnické výroby a zajištění její trvalé konkurenceschopnosti, zejména s ohledem na skutečnost, že jak 60 % potřebných zdravotnických prostředků dodávaných do českých nemocnic je vyráběno v České republice.

NÁVRHY LEGISLATIVNÍCH ŘEŠENÍ

Novelizace zákona o zdravotních službách

1) **Problematika absence publikace otevřených datových sad z Národního registru hrazených zdravotních služeb (NRHZS) a dalších registrů v rámci Národního zdravotnického informačního systému (NZIS)**

Identifikace problému:

Nález Ústavního soudu ČR sp. zn. Pl. ÚS 25/21 potvrdil, že Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR je povinen poskytovat na základě individuálních žádostí informace z Národního zdravotnického informačního systému a jakékoli odmítnutí musí být zcela výjimečné a důkladně odůvodněné na základě testu proporcionality (muselo by v individuálním případě převážit jiné ústavně garantované právo nad právem na informace – např. právo na soukromí jednotlivce). Problémem však je, že podávání individuálních žádostí není systémovým řešením pro komplexní práci s daty v rámci českého zdravotnictví.

Návrh řešení:

Je nezbytné legislativně zakotvit automatickou povinnou publikaci otevřených datových sad z Národního registru hrazených zdravotních služeb (NRHZS) a dalších registrů v rámci Národního zdravotnického informačního systému (NZIS).

2) Zákonné zakotvení telemedicíny

Identifikace problému:

V české legislativě doposud chybí zákonná definice telemedicíny, přestože je zřejmé, že distanční formy zdravotní péče jsou nutností dnešní doby. Např. v období pandemie onemocnění Covid-19 se jasně ukázalo, jak nepostradatelný je třeba systém eRecept. Naproti tomu problematika distančních zdravotních výkonů se však nacházela a dosud nachází v těžko ospravedlnitelném právním vakuu.

Návrh řešení:

Je zapotřebí do zákona implementovat definici telemedicíny a stanovit jasné podmínky poskytování distanční zdravotní péče. Návazně je třeba provázat zákon o zdravotních službách se zákonem o veřejném zdravotním pojištění, aby vznikl jednotný mechanismus pro úhrady telemedicínských výkonů z veřejného zdravotního pojištění.

Zákon o regulaci reklamy

1) Nevyhovující právní úprava regulace reklamy na zdravotnické prostředky, diagnostické zdravotnické prostředky in vitro, léčivé přípravky a výrobky cílíci na zdraví

Identifikace problému:

V posledních letech došlo jak v důsledku návrhů Ministerstva zdravotnictví ČR, tak prostřednictvím poslaneckých iniciativ k několika změnám v oblasti regulace reklamy, jenž v praxi působí výkladové a aplikační problémy. Asi největším excesem je vytvoření zcela umělé kategorie „výrobků cílících na zdraví“, jež nemá žádnou oporu v právních předpisech upravujících uvádění výrobků na trh. Stejně tak regulace reklamy na zdravotnické prostředky, IVD a léčivé přípravky si vyžaduje dílčí úpravy reflektující komunikační nástroje 21. století jako jsou např. sociální sítě.

Návrh řešení:

Regulaci reklamy na výrobky cílící na zdraví je třeba bez náhrady zrušit a regulaci reklamy na zdravotnické prostředky, IVD a léčivé přípravky upravit tak, aby umožňovala legitimní poskytování informací jak široké laické veřejnosti, tak zdravotnickým profesionálům, a to prostřednictvím moderních komunikačních nástrojů (sociální sítě, bannery, podcasty, ...).

Cenový předpis Ministerstva zdravotnictví o cenách zdravotnických prostředků a IVD

1) Neuskutečněná cenová deregulace vybraných skupin zdravotnických prostředků předepisovaných na poukaz a výše maximálního meziročního navýšení cen zdravotnických prostředků a IVD

Identifikace problému:

Přestože Ministerstvo zdravotnictví ČR připravilo v roce 2022 ve spolupráci se zástupci průmyslových asociací, zdravotních pojišťoven a Státního ústavu pro kontrolu léčiv cenové rozhodnutí, které by deregulovalo ceny těch zdravotnických prostředků, jejichž dostupnost pro české pacienty je nevíce ohrožena v důsledku extrémně vysoké průmyslové inflace, nakonec toto cenové rozhodnutí nebylo z rozhodnutí ministra zdravotnictví vydáno. Zároveň byl vydán cenový předpis, který jednorázově upravil maximální meziroční navýšení cen regulovaných zdravotnických prostředků a IVD na 8 %, avšak pouze pro rok 2023. Pokud by nedošlo k dohodě na úpravě tohoto parametru pro další období, bude tento automaticky snížen na 3 %.

Návrh řešení:

V rámci diskusní platformy při Ministerstvu zdravotnictví ČR je nezbytné dojednat nový limit pro maximální meziroční navýšení cen pro roky 2024 a následující, a to tak, aby byla reflektována výše průmyslové inflace. Současně je zapotřebí projednat výhrady ministra zdravotnictví k původnímu návrhu cenové deregulace a po nutných úpravách docílit vydání cenového rozhodnutí.

NÁVRHY NELEGISLATIVNÍCH ŘEŠENÍ

1) Vytvoření podmínek pro certifikaci zdravotnických prostředků s umělou inteligencí

Identifikace problému:

ČR aktuálně disponuje pouze jedním oznámeným subjektem pro certifikaci zdravotnických prostředků dle nařízení (EU) 2017/745 o zdravotnických prostředcích (MDR), kterým je Institut pro testování a certifikaci, a.s. V současné době probíhá posuzování druhého žadatele o tento status, jímž je Český

metrologický institut. Na úrovni EU prochází legislativním procesem nové nařízení o umělé inteligenci, které bude upravovat podmínky uvádění systémů umělé inteligence na trh EU. V ČR se nachází výrobci zdravotnických prostředků s umělou inteligencí, kteří se oprávněně obávají, zda budou tuzemské oznámené subjekty způsobilé certifikovat také zdravotnické prostředky s umělou inteligencí.

Návrh řešení:

Navrhujeme, aby Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR pomohlo vytvořit takové podmínky, aby tuzemské oznámené subjekty pro oblast MDR splňovaly zároveň kvalifikaci pro certifikaci zdravotnických prostředků s umělou inteligencí

2) Program podpory výrobců zdravotnických prostředků v oblasti certifikace a zvyšování odborné kvalifikace

Identifikace problému:

V ČR doposud neexistuje dlouhodobá koncepce, jak podporovat české výrobce v oblasti certifikace zdravotnických prostředků. Pro úspěšné zvládnutí procesu implementace nové evropské legislativy zdravotnických prostředků je nutná cílená systematická podpora v rámci programů podpory zejména pro malé a střední podniky. Současně je nutné i nadále podporovat existenci a rozsah oprávnění českých oznámených subjektů v oblasti zdravotnických prostředků a IVD.

Během 2. čtvrtletí 2023 by mělo dojít k vyhlášení programu pro MSP podpory certifikace ve zdravotnickém a leteckém průmyslu a odborného vzdělávání v oblasti MDR. Program bude financovaný v rámci Národního plánu obnovy a vznikl na základě tlaku a požadavků asociace a firem. Má však již předem stanovený termín pro splnění příslušných parametrů k 31. 12. 2024. Do tohoto termínu i vzhledem k prodloužení lhůt (re)certifikace dle MDR nestihne řada firem daný proces prokázání shody zrealizovat.

Návrhy řešení:

Navrhujeme, aby Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR vytvořilo navazující program podpory certifikace zdravotnických prostředků a podpory zvyšování odborné kvalifikace osob odpovědných za dodržování právních předpisů u výrobců zdravotnických prostředků.

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

MANAŽERSKÁ ODPOVĚDNOST

JUDr. Zuzana Svobodová, Ph.D., Poradenství v životním prostředí

VÝCHOZÍ STAV A DOPAD PODNIKÁNÍ NA MSP

Ochrana životního prostředí zahrnuje široký okruh právních předpisů, které se dotýkají podnikání malých a středních podniků a živnostníků (nakládání s odpady, ochrana ovzduší, vodní hospodářství, nakládání s chemickými látkami atd.). Legislativa na ochranu životního prostředí přináší řadu opatření, které firmy chápou jako omezující pro podnikání. Mnoho firem má problémy s dodržováním platných předpisů a často i s administrativním zatížením, které legislativa v této oblasti přináší. Je tedy třeba se zaměřit v rámci připomínkování právních předpisů na zpřehlednění požadavků kladených legislativou a snížení zbytečného administrativního zatížení firem. V rámci nelegislativních řešení je vhodné se zasazovat o podporu motivace podnikatelských subjektů k ochraně životního prostředí (dotační programy atd.) Např. zavedení různých inovativních technologií ve firmách podpoří ochranu životního prostředí, přičemž zároveň často přinese i snížení finančních nákladů firmám.

NÁVRHY LEGISLATIVNÍCH ŘEŠENÍ

1) Zákon č. 541/2020 Sb., o odpadech

Identifikace problému:

Nová odpadová legislativa přinesla řadu změn dopadajících na podnikatelské subjekty. Některá problematická ustanovení zákona byla vyhodnocena v rámci Ekoauditů (schváleno Vládou ČR, únor 2023) jako nezbytné řešit novelizací zákona.

Návrh řešení:

V rámci přípravy této novelizace (připomínkové řízení) navrhnout a prosazovat další snížení zatížení podnikatelských subjektů.

2) Vyhláška č. 273/2021 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady

Identifikace problému:

V oblasti evidence odpadů a ohlašování bylo aktuálně (novelou 445/2022 Sb.) prodlouženo přechodné ustanovení pro přechod na nová pravidla vedení evidence a ohlašování, a to z důvodu nepřipravenosti povinných subjektů na změny.

Návrh řešení:

Využití prodloužení přechodného ustanovení k vyhodnocení administrativního zatížení podnikatelských subjektů, případně iniciovat legislativní změny.

3) Zákon č. 243/2022 Sb., o omezení dopadu vybraných plastových výrobků na životní prostředí, a zákon č. 244/2022 Sb. (novela zákona o obalech)

Identifikace problému:

Zákony jsou transpozicí evropské směrnice (EP a R (EU) 2019/904 ze dne 5. června 2019). Jedná se o zcela novou legislativu, která se dotýká širokého okruhu podnikatelských subjektů a obsahuje řadu nových významných omezení pro uvádění plastových výrobků na trh.

Návrh řešení:

Průběžné vyhodnocování dopadů legislativy na podnikatelské prostředí, případně iniciování legislativních změn.

4) Návrh zákona o jednotném environmentálním stanovisku

Identifikace problému:

V souvislosti s připravovanými změnami stavebního zákona se připravuje rovněž nový zákon o jednotném environmentálním stanovisku. Jedná se zásadní změnu, která má přinést procesní integraci na úseku ochrany životního prostředí a má zavést jednotné environmentální povolení ve formě závazného stanoviska.

Návrh řešení:

Průběžné vyhodnocování dopadů připravované legislativy na podnikatelské prostředí, případně iniciování legislativních změn.

5) Doplnit do legislativy ekonomické nástroje na podporu recyklačního průmyslu

Identifikace problému:

V rámci projednávání nové odpadové legislativy se nepodařilo prosadit dostatečné ekonomické nástroje na podporu recyklace, tedy na posílení poptávky po recyklovaných výrobcích a recyklátech.

Návrh řešení:

Dále usilovat o doplnění daňových nástrojů (např. snížení DPH, snížení zdanění práce v recyklačním průmyslu, daňové zvýhodnění recyklace v rámci daně z příjmu), dále podpora recyklace v rámci dotačních programů a v oblasti zadávání veřejných zakázek (závazek státu, aby ve veřejných zakázkách preferoval určité procento recyklovaných výrobků). Tyto nástroje zmiňuje transponovaná evropská směrnice o odpadech (tzv. balíček oběhového hospodářství) – blíže viz. skupina RecHelp.

NÁVRHY NELEGISLATIVNÍCH ŘEŠENÍ & IDENTIFIKACE DALŠÍCH PROBLÉMŮ

1) Vytvoření jasného přehledu všech dotačních a dalších motivací pro podnikatele v oblasti ochrany životního prostředí

Identifikace problému:

Pro podnikatelskou sféru je obtížné se orientovat se v možných motivačních programech z oblasti ochrany životního prostředí. Je třeba podpořit motivaci podnikatelské sféry k ochraně životního prostředí a společensky odpovědnému podnikání.

Návrh řešení:

Iniciovat, aby Ministerstvo životního prostředí na svých internetových stránkách zveřejňovalo souhrnný přehled všech možností dotací a dalších motivačních programů pro podnikatele, které souvisejí s ochranou životního prostředí.

2) Aktivně se zapojit do další vlny EKOAUDITU - "Návrhy opatření k posílení konkurenceschopnosti a rozvoje podnikání v ČR z pohledu právních předpisů na ochranu životního prostředí" (MPO a MŽP) - který řeší snižování administrativní i finanční zátěže podnikatelů úpravou právních předpisů z oblasti životního prostředí.

**ASOCIACE MALÝCH A STŘEDNÍCH
PODNIKŮ A ŽIVNOSTNÍKŮ ČR**

AMSP ČR-Asociace malých a středních podniků a živnostníků ČR

METEOR Centre Office Park B | Sokolovská 100/94 | 186 00 Praha 8 – Karlín
(hlavní vstup do objektu přímo od stanice metra Křižíkova z Thámovy ulice 32)

Tel.: 236 080 454 | Mobil sekr.: 733 722 512 | E-mail: amsp@amsp.cz